

Gyárfás Ágnes

A sumir szóról

Ma a Magyarságtudománnyal foglalkozó kutatók az ősi, folyamközi kultúrát sumirnak nevezik. Így terjedt el Badiny Jós Ferenc révén, aki a '90-es évek közepén hazaköltözött Buenos Airesből és felkeltette hazánkban a mezopotámiai kultúra iránti érdeklődést és az ősi nyelv megfejtésének kedvét. Magával hozta a Labat szótárt, melyet Szigeti Gábor¹ nagylelkű vállalkozó 500 példányban sokszorosított, és ezáltal egy eddig nem ismert forrásművet adott az érdeklődők kezébe.²

Labat René a szótárában a korábbi kutatók műveit egységesítette és számtalan ismétlést egyesített egy-egy szócikk, gyökcikk keretében. 598 gyöccikket közölt könyvében. Ma élő kutatók kísérletet tettek újabb összevonásokra. Labat René szótárában az első látásra ismétlésnek tűnő gyöccikkek nem tévedésből kerültek be. Labat észrevette, hogy a mai nyelvek gyökkészlete az ősihez képest változáson ment át, s ezért nyitott több gyöccikket egy azonosnak tűnő fogalomhoz. Például az 578. sz. alatt = a képjelek értékét a, mu gyökkel írta le. Mindkettő víz értelmű. Azonban olvasataink alapján észrevettük, hogy az a gyök az atyai minőséget jelenti ez esetben a mu pedig a női ma mu minőség nyelvi kifejezőmódja. A Halotti Beszéd hamu szava e két gyök összevonása, vagyis azt jelenti, hogy az égi atya és ma-mu gyermekei vagyunk. Külön képjele is van (L 513) kiejtése *hamu*, jelentése mocsár, láp, vizes hely, melyet „felvert a gyenge sásocska” ahogy a regösének tudja.

Labat 578. sz. szócikke tehát égi atyai és anyai származásunkra utal.

Van a víznek külön képjele (L 142) mely maga az I hang, továbbá a víz és a nád jelentését hordozza.

Talán érzékeltettük, hogy az az 598 gyöccikk, melyet Labat feldolgozott nagyon gazdag és bölcselmi szempontból elmélyült ismeret hordozója.

Labat tudta, hogy a nyelv és az értékek csorbulnának, ha ezek kimaradnak! Ezért vannak szótárában első látásra ismétlődésnek vélhető szó- és gyöccikkek. Ez így jól van.

Ebben az 598 gyöccikkben benne van a magyar nyelv teljes gazdagsága. Mindent le lehet vele írni, minden szót, amit ma használunk. Ezt az állományt már szűkíteni nem szabad, mert ez a nyelvvel kifejezhető fogalomtár tartalmát csorbítaná.

Labat szótárában összesítette az 598 szócikket, leírta a korai *ékiratos* formát, és a későbbi ékírásos alakokat is Deimel Sumerisches Lexikonja alapján³. Badiny professzor a második világháború után Rómába menekült. Itt megismerkedett Anton Deimellel, aki a Római Biblia Akadémia Assziológiai Intézetének professzora volt és az *ékírás* kutatója. Az 1940-es évek második felében dolgozott Labat René a szótárán Párizsban és állandó kapcsolatban állt Deimellel és szótárában is kamatoztatta Deimel *ékírási* ismereteit.

Badiny Jós Ferenc ezen a vonalon indította el később a Buenos Aires-i⁴ Jezuita Egyetemen Sumerológiai szemináriumát.⁵ Magyarok népes csoportja hallgatta előadásait, akik részint hazatelepettek és itthon is nagy tisztelettel emlegették Badiny Jós Ferenc professzort.

Ennek az lett a gyakorlati eredménye, hogy a hazai kutatás Labat René és Deimel Anton könyveire támaszkodva indult el.

Óriási hatást gyakorolt szinte az egész művelt magyarságra Badiny Jós Ferenc Káldeától Ister-Gamig című három kötetes műve, melyben a mezopotámiai kultúrát és írást ismertette.⁶ A Miskolci Bölcsész Egyesületben tanszéket nyitott „Ókori mezopotámiai írás és kultúra” címmel, de ő maga itt már a kultúrával és mitológiával foglalkozott.

³ Deimel, Anton: Sumerisches Lexikon I, III. köt. Roma, é.n.

⁴ Buenos Aires 1981.

⁵ Érdy Miklós: A sumir, ural-altaji, magyar rokonság kutatásának története. New York, 1974.

⁶ Buenos Airesben

¹ A Zsarátnok... folyóirat szerkesztője.

² Labat, René, Manuel d'épigraphie Akkadienne (Signes, Sillabaire, Idéogrammes) Paris Imprimeire Nationale, 1948.

Az *ékirást* dr. Végvári József angol tanár oktatta Hincks tankönyve alapján. Magam is elvégeztem az egy éves kurzust (1997-98).

Közben megjelent Érdy Miklós tudománytörténeti értékű kötete a közel-keleti régészetről és a feltárt anyag feldolgozásáról. Az 1999-ben Magyarországon kiadott reprint kötet, amelyből a hazai tudományosság 100-150 éves lemaradását észrevehette.

A sumir szó körül világszerte kis zavar alakult ki, mivel a folyamköz történetét pontosan nem ismerték és nem tudták pontosan melyik ott élő népről beszélnek. A sumir szót ma már csak a magyarok és csehek használják. Nyugaton asszírokat emlegetnek. Az angol nyelvterületen pedig káld népet káldeusokat.

Maga Oppert a sumir szó szentesítője életében kifejtette, hogy a nép magát ki engi-nek nevezte, de nem jelölte meg a forráshelyet. Az amerikai kutatók a közel-keleti események miatt visszavonultak a tudomány műveléséből. A teheráni múzeum szétdúlása után sok lopott pecséthenger, stb. került Észak-Amerikába. Ezeket kiállították egyetemi múzeumokban, ami egy kicsit fellendítette a közönség érdeklődését, de a tudományos világ elzárkózott az ún. sumerológia elől. Kizárólag Asszirológiai tanszékeket működtetnek.

A 19-ik, mind a 20. század tudósai egyértelműen állították, hogy a mezopotámiai őslakosok *turánok* voltak.⁷

Az volt az álláspontunk, hogy egy népet úgy kell megnevezni, ahogyan magukat hívják. Miskolcon a Magyarságtudományt tanuló hallgatókkal tanulmányoztuk azokat a táblákat, pecséthengereket amelyeken a királyok magukat megneveztek.⁸

Tudjuk, hogy az ősi írások megfejtése mindig királyokkal kapcsolatos írott emlékek révén sikerült. Sarkali Sarri akkád kori király volt (i.e. 2360-2180), de feliratát az ősi *képjel* írással a kultikus, ősi írásmóddal íratta meg (Paris, Collection de Clerck. 46. sz. ábra. Paris 1888.).⁹

⁷ Rawinson, Oppert, Norris, Lenormant, De Sarzec, Hincks, stb.

⁸ Dareiosz sírfelirata, Perszopoliszi fal reliefjei és feliratai vagy Egyiptomban Rosettei Kő.

⁹ Megtekinthető a Tur-Annépének nyelvén c. műben. MBE 2004. 25. old.

Sarkali Sarri magát Nimrud jelzőjével „NINGIR” illetve, mert mind az asszír, mind a babiloni királyok kölcsönvették a kiűzött ősi királyok isteni származását és az erősebb jogán használták azt. A felirat két patásállat háta felett foglal helyet, az állatokat a térdeplő Galgamás kínálja vízzel. Ne feledjük, hogy AGADEKI akkor még vízben gazdag ország volt.

A felirat: Isteni Ningir! Lugal Úr! Lugal Agadeki, Hungák Lugálja eme Ningir, *Ustu* (őstudas).

Tehát az Úr-beliek, az akkádok és a hungák lugálja királya Ningir.

Egy másik feliraton *Hunga* helyett *Tur* Lugal szerepel. (Internet)¹⁰

Wolley ezekkel a félre nem magyarázható adatok tömegével jött Budapestre, hogy meggyőzze a Magyar Tudományos Akadémiát arról, hogy a feliratokat csak magyar anyanyelvű tudós képes megfejteni, mert a *képjel*, *nem mások, mint a gyökök jelei*, s ezek a gyökök mind, mind máig élnek a magyar nyelvben. Mind a magyar őskutatásnak, mind a világ egyetemes történetének szüksége lenne a folyamközi turáni őskultúra megismerésére. Azonban az Akadémia néma maradt és Wooley dolgavégezetlenül távozott (1935).

A mai kutató munkát megnehezíti a központi szervezés hiánya, a nélkülözhetetlen érdemi vita és közös állásfoglalás. Nem kötelező módon az MTA feladata lenne ez, mert egyetemi tanszék vagy bármilyen szakmai intézmény elláthatná ezt a feladatot. Ehelyett a szakrális tartalmú turáni ősműveltség a szervezetlenség és félműveltség prédájává válik.

Gondot okoz a bezárkózás is. A mai magyar kutatói réteg nem talál egyetemi tanszéket, ahol külföldön vagy belföldön képezhetné magát. Csak az *ékjelírást* ismerik és csak Asszirológiában gondolkoznak.

A bezárkózás az oka annak is, hogy a magyar kutatók többsége csak az ékjeles ismeretekben járatos és az ékjeles irodalomban keresi a magyar vonatkozásokat. Pedig ott van a teljesen jól érthető képjel-írással pecséthengerek tömege, melyek értelmezése ránk vár. Labat megmondta, hogy ezeket a szövegeket csak agglutináló nyelvet beszélő tudja elolvasni, aki istenét ISTENNEK neveszi!

¹⁰ Olvasható a Tur-An i.m. 27. old.

Ehelyett az ékjeles asszír szótárakat böngészik és boldogok, ha egy ismert gyököt felfedeznek. De az ékírásos asszír szövegeket nem mi tudjuk értelmezni, hanem a héber anyanyelvű kutatók. Az ékjeles szövegekbe éppen úgy kerültek a turáni gyökök, mint minden nép nyelvének jelkészletébe. Az ősi turáni gyökkészletből táplálkoztak az európai nyelvek, de a turáni eredetmondák minden más nép irodalmából hiányoznak, csak a magyarban élnek ma is.¹¹ Ezért a pecséthengerek irodalma akkor válik értelmes összefüggő szöveggé, ha annak mondai hátterét ismerjük.

A British Múzeumban őrzött kék emlékkő (Kudurru) világosan olvasható képjelei némák maradtak az angol kutatók előtt. Ennek oka nemcsak a ragozó nyelv nehézségében rejlik. A megértéshez kell ugyan a Jób könyvének, a görög Pandora szelencéjének és a ciprusi Keret Király törté-

netének ismerete, de a magyar élet vizéről szóló mesék Tündér Szép Ilonájának felidézése nélkül értelmetlenségbe süllyed a himnikus részletekben gazdag ballada (Kr.e. 5000, vagy 3500).¹²

Kutatásaim során eddig egyetlen archív leleten sem olvastam a sumir szót, de az Oppert által említett kiengi-t sem. Olvastam olyat, hogy *kál, káld, szubir, turán, hunga*. A kál, káldeus, kaldea szó régóta használt nép- és országnév és a sokak által ismert Kissi táblán is olvasható (81. old.).¹³ Javasolnám, hogy az ősi *képjel* írással vélhetően le sem írt sumir szó helyett a felsorolt és írásban megörökített névvel tegyenek említést turáni őseinkről és a magyarság őstörténetét gazdagító kultúrájukról.

A szómágia erejével idézzük meg a jót, az igazit és bekövetkezik. USTU.

Pecséthengerek az Asszír korból ősi képjel-írással (Internet)

¹¹ Vízi Péter Vízi Pál c. népmese, Magyar kártya, Regös énekek, mondókák, énekes táncos gyermekjátékok. Irodalom Farkasinszky Tibor: Miska kancsó I-III. MBE 2014.

¹² Gyárfás Ágnes: Tellói jóslat. MBE. 2. kiad. 2015.

¹³ Tellói jóslat c. i.m.